

6340
 6342
 7 Jasnowielmożnyj Pan ! Ja imieć czest' izkożył' w mojom pierwow dokła-
 die niedostatki Ukrainskoj Dielegacji w Pariże, kak w odnoszenji jeja licznago
 sostaba, tak i w smysle jeja niecztożnoj dejatelności. Tieper pieraidu k razboru
 tiech obszczich političeskich konjunktur, ot kotorych gławnym obrazom zawisit
 priznanje wielikimi dierżawami gosudarstwiennych praw Ukrainy - w osnowieniże i
 sledujuszczago szitaju nieobchodimym postawit' opredielonnyj političeskij
 princip: priznanje samostojatielnosti Ukrainy żekatielno tolko tiem wielikim
 dierżawam, koim eto priznanje pokażetsia wygodnym. Otkuda sjedujet, czto ukrain-
 skiye predstavitieli, chłopoczuszczije pered wielikoju dierżawoju o priznanje
 samostojatielnosti Ukrainy, dołżny každyj raz stremitsia wo pierwych - wystawit'
 wygody wytekajuszczije iz etogo priznanja dla každyj wielikoj dierżawy w otđiel-
 nosti. Wsledstwie etogo osnbnogo obstojaatelstwa samo soboju razumiejetsia, czto
 ukraińskiye predstavitieli dołżny byt' podrobno znakomy nie tolko z obszczym po-
 litičeskim położenjem, no každyj političeskoju direktiwoju otđielnych gosudarstw
 Bez etogo im nikogda nie udaťsia dobítsia celi. W nastojaszczeje wremia obszczeje
 političeskoje położenje wyrażajetsia tiem, czto wyborom w prezydienty Amerykan-
 ckoj Respubliki respublikanskago kandidata, w miasto demokrata, naniesen smiertel-
 nyj udar Wiersalskomu Traktatu i woobszcze inoctrannoju politikie Wilsona. Takoj
 mirowoj piereworot nie zamiedlit postawit' Francju w poczti obosoblennom poło-
 żenji "Situation de complet isolement", w protiwowies Germanji, ot kotoroj ona
 trebujet tocznago wypołnienja Wiersalskago Traktata. Pri takich usłowjach francu-
 skoje prawitielstwo jestiestwienno budiet iskat' operu u polskago prawitielstwa,
 predstavljajuszczago w głazach Francji gławu Polszy, t.j. gosudarstwa bufiera /état
 Tampon/, kotoroje dołżno wozdiejstwowat' na Germanju, togda, kogda Francja budiet
 wozdiejstwowat' na zapadnyja granicy etojże Germanji. Otkuda nieizbieżno jawitsia
 /mieźdu proczim/ w skorom wremieni, żekanje francuskago prawitielstwa usilit' Pol-
 szu wo czto by to ni stało. Ot Ukrainskago prawitielstwa zawisit dokazat' francu-
 skomu prawitielstwu, czto żuszczij sposob dla niego, czto by usilit' Polszu, eto pri-
 dat' jej pomoczcz sodiejstwie Ukrainy w kaczestwie samostojatielnoj dierżawy,
 swiazannoju z Polszej i z Franczej opredielonnoju konwieczej. Pri niepremiennom
 cobludienji niekotorych obstojaatelstw licznago charaktiera i pri umiełoj posta-
 nowkie dannago wzglada jego możno prowiesti udaczno. Do sich por francuskoje pra-
 witielstwo ubajukiwało siebja nadzieđoju bossozdat' jedinuju niedielimuju Rosiju
 w kaczestwie wiernoju sojuznicy Francji na bostokie Jewropy. Ruskije sanowniki car-
 skago režima i woobszcze russkie, nachodiaszczijesia w Pariże semi sikami poddier-
 żiwali etu toczku rzenja. Otricatielnoje odnoszenje

francuskiego prawitielstwa k woprosu priznania samostojatielnosti Ukrainy obuszow-
lono glawnym obrazom wysze izklozennym wzgladom, no tiekuszczija obatojatielstwa i
nieudacza Wrangela mogut jego izmienit'. Wseio zawisit ot zowkosti i znanja pred-
stawitielej Polszi i Ukrainy. Ja by nie chotiek nastaiwat' na niedostatki ukra-
inskoj dielegaczi w Pariże, tiem nie mienieje ja szcitaju nużnym izklozit' piered
jasnowielmożnym panom sledujuszczij fakt, oswieszczajuszczij charaktiernym obrazom
jeja niesposobnost' i poknoje nieznanje miestnych uskowji. Niekij oczen izwiestnyj
francuskij dypłomat niedawno pokazywał mnie korespondiencju ukraïnskoj dielegaczi
predkagajuszczuju oddaczu francuskomu prawitielstwu Odiessy w załog, rawno kak
i koncesju żeleznych dorog na Ukrainie w upłatu ili w garantju zajma w nieskolko
miljonow. Dielegacja predkagała jeszcze wyruczku iz pokuczenja dwuchсот miljonow
zokotom jakoby nachodiaszczichsja w deposite w niekotorych giernanskich bankach
w Berlinie. Stol nieosnowatielnoje predklozenje takoj nieprilicznij dokład tolko
wozbudil prezritielnoje otnoszenje so storony francuskiego prawitielstwa. Francu-
skij dypłomat so smiechom razbirał podpisi awtorow predklozenja, kotoryje imieno-
walie' samymi bnuszitielnymi zwanjami i dołżnostjami w Ukrainskom prawitielstwie.
Razwie takimi biezobraznymi prijomami možno zasłužit' uwaženje so storony wysoko
kulturalnych uczreždienji? Niet, dorogaja nam Ukraina nachoditsia poka na proiz-
wole sud'by. Biez političeskich spodwižnikow opytnych i diejstwitielno w kur-
sie mirowoj politiki ona iz miortwych nie bozkresniet.

Z głubokim uwaženjem

/-/podpis nieczytelny.

30/X.1920.

Paryż, 12 oktiabria, 20.

Desiderata .

A/ Pieregoworit' w Warszawie z P. Petluroju. Izkożyt' nastojaszczaje położenje Ukrainskago boprosa w gosudarstwach Ententy.

B/ Pieregoworit' z Piłsudskim i Petluroju dla opredielenja sogłaszenja między Polszeju i Ukrainoju, prijemlonego prawitielstwom francuskoj res-
publiki.

C/ Pożuczit' ot Petlury oficjalnyj mandat na predmiot przedstawlenja fran-
cuskomu prawitielstwu priznanja gosudarstwiennych praw ukraińskiej dier-
żawy i jeja sogłaszenja s prawitielstwom polskiego gosudarstwa.

D/ Wypabotat' w Paryże odnoszenja generała Wrangela k Polsce i Ukrainie.
/-/K.M.Koczubiej.

Ukrainskij wopros.

Zamietka K.M.Koczubieja.

Położenje w Paryże Ukrainskago woprosa, t.j. priznanja sojuznikami samostiejnosti Ukrainy nachoditsia w samom niezawidnom sostojanji.
Niedawno priznanje francuskim prowitielstwom awtoritieta gen. Wrangiela w kaczetswie gławy prawitielstwa jużnoj Rosiji razreszyło wopros samo-
stiejnosti Ukrainkoj dierżawy b otricatielnom smysle. Między tym pro-
tiw takogo grustnago dla Ukraincew razreszenja niczego rowno nie było
predpriniano gr. Tyszkiewiczem i jejo jakoby "Ukrainskoj Dielegaczej".
Togda kak litowskaja finlanskaja daże azarbierzanskaja respubliki imie-
jut w Paryże prawo gołosa, pomieszczajut na stołbcah stolicznoj pieczati
swoi desiderata, pożeżanja i direktiwy . Ukraina w lice swojej dielegacji
możczit do tego, czto ob niej sobierszenno zabyli, czto daże wrjadli to
znajet iz Paryżan, nie poswiaszczennych w tajny inostrannoje politiki, czto
ona suszczestwujet. Kogda bez małago god tomu nazad wojska Petlury pobie-
donocno wstupali w Kijew, ja było probował pomiestit' ob etom błagożeka-
tielnuju statju s portretom Petlury w Gazetie Le Matin. Kakoje było moje
udiwlenje, kogda gn. Zauerwein /Saurvain/, direktor inostrannoje politiki
w Matin mnie zajawił, czto ob Ukrainie on počti niczego nie znajet i po-
tomu otkazywajetsia pomiestit' moju statju .

Kogda,pered moim otjezdom iz Kijewa,sliszkom połtora goda tomu nazad,ja
biesiedował z gn.Czechowskim,bywszim togda Ukrainskim ministrom,"Zakordonných
spraw",to on mnie sowietował zaniatsia w Pariże rukowodstwom Ukrainskoj Die-
legacii,daby jeje naprawit' na nadležaszczij put'.K sożalenju ja skoro ubie-
diksia w tom,czto eta zadacza była nie wypełnima,a imiennie po winie gn.Tysz-
kiewicza,kotoryj pridał ukraïnskomu woprosu w Pariże jawnyj smiechotwornyj
charaktier.Tiepier w Pariże nikto rowno nie wierit w Ukrainstwo gr.Tyszkie-
wicza,koterago Polaki szcitajut za renegata,russkije za awantiurista,a fran-
cuzy za polskago pana,wybywszago iz polskoj nacjonalnoj kolei.Takomu pie-
czalnemu położenju nieobchodimo po wozmożnosti skoreje postawit' koniec,w pro-
tiwnom szuczaje oswoboditielnoje dwiżenje Ukrainy zamrjet samo soboju.

Wo pierwych nieobchodimo dokazat' prawitielstwam Ententy i publikie so-
juznych dierżaw,czto oni prjamo zaintieresowany w sozdanji na jugie tiery-
torji bywszej russkoj impierji dierżawy,nachodjaszczesja w obłasti ich "sre-
dziemnoj politiki" /politique Méditerranéenne/ tiem boleje,czto eta dierżawa
gotowa wstupit' w sogłaszenje z Polszej.Wo wtorych,czto Polska biez politi-
czeskago sojuza z Ukrainoju nie budiet dostatoeczno moguszczestwienna,czto by
szużit' bufierom mieżdu Giermaniej i bolszewizmom siewiernoj i cientralnoj
Rosiji.Czto by udaczno przewiesti etot wzgład,czto by rozpołożyt' w jego polzu
prawitielstwa sojuznych dierżaw,nieobchodimo sozdat' w etom naprawlenji bła-
gopokucznoje tieczenie sredi inostrannoje publiki,tocznieje rozpołożit' obszcze-
stwiennieje mnienezapadnych gosudarstw w polzu wzrożdzenia Ukrainskoj dier-
żawy,nachodiaszczesja wnie sfiery giermanskago wlijanja.Eta ważnaja zada-
cza dołżna byt' wypełniena gławnym obrazom putiom inostrannoje pieczati,ravno
pieregoworami z widniejszimi diejatielami politiczeskich krugow.

Do sich por gr.Tyszkiewicz ograniczywałsia tiem,czto wynies nad bałka-
nom kakojto kwartiry znamia żołtogo i gołubago cwieta,privodiaszczesje w r-
doumienie prochożych otnositielno jego najconalnosti,zatiem on ustraiwał
wtraki i obiedy,w kotorych uczstwowali wterestiepiennyje politiczeskije
jatieli,nakoniec niedawno on był priniat marszałkom Foszem,kotoryj s użybk-
jego wieżliwo wyprowadził,toże samoje szuczniwoł u gn.Berthelot,direktora in-
ostrannoje politiki francuskoje republiki.Niedostatoeczno "Bałakat' po chochkat-
ski",ili nowlat' po rusinski,czto by sozdat' w samych kulturnych gosudarstwach
Jewropy nowoje politiczeskoje naprawlenje.Czto by realizirowat' takuju ważnu-
ju zadaczu nużno wo pierwych władiet' litieraturoju na inostrannom jazykie,
wo wtorych byt' w kursie politiczeskich krugow,nakoniec rozpołagat' podcho-
diaszczim imieniem.

WACŁAW DOWOŻYTA WŁADY POLSKIE /-/Kn.Michał Koczubiej.
ADJUTANTOM GENERALNYM
Pariż,25 oktiabrja 20.

WARSZAWA

L. Dz. 63402 dnia 27 1920 r.

złoty. Wzrost

366